

ПРАВОЗАХИСНИЙ РУХ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

ООН і універсальним антитерористичним конвенціям ООН на підставі національних доповідей держав. Цей орган Ради Безпеки ООН також займається сприянням у наданні технічної допомоги для нарощування антитерористичного потенціалу держав.

Резолюцією Ради Безпеки ООН 1535 (2004), прийнятої 26 березня 2004 р. [1], призначений Виконавчий директорат КТК для того, щоб підсилити здатність Контртерористического комітету контролювати здійснення резолюції 1373 (2001) і ефективно продовжувати роботу з нарощування антитерористичного потенціалу.

У грудні 2002 р. на СМІД у Порту були прийняті Хартія ОБСЄ про запобігання тероризму і боротьбі з ним і рішення про «Виконання прийнятих в ОБСЄ зобов'язань і існування її діяльності щодо боротьби з тероризмом» [2]. На СМІД ОБСЄ, що відбувся в грудні 2003 р. у Маастрихту, було ухвалене рішення про створення Контртерористичної мережі ОБСЄ, яка покликана сприяти більшій ефективності зв'язків між державами і ОБСЄ з питань протидії тероризму.

Всі держави-учасниці вважають важливим внесок ОБСЄ в міжнародне співробітництво щодо боротьби з тероризмом і виступають за те, щоб в ОБСЄ була своя, конкретно визначена роль у міжнародній боротьбі з тероризмом. При цьому діяльність ОБСЄ повинна не дублювати зусилля ООН, а доповнювати їх. ОБСЄ, наприклад, могла б займатись вивченням і поширенням передового досвіду боротьби з тероризмом; вивчати причини, що штовхають людей до терористичної діяльності. Це складне і багато в чому делікатне завдання потребує особливих спільних міжнародних зусиль.

Література:

1. Резолюція Ради Безпеки ООН 1535 (2004), прийнята 26 березня 2004р. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Хартія ОБСЄ «Про запобігання тероризму і боротьбі з ним», прийнята 16 грудня 2002 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>

Джерипа М. О.

(наук. кер. доц.Горошко А.А.)

студентка II курсу юридичного факультету

Полтавського інституту економіки і права

Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

АСПЕКТИ НЕНАСИЛЬНИЦЬКОЇ СПРЯМОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВОЗАХИСНОГО РУХУ

Питання правозахисного руху ненасильницької спрямованості в Україні було актуальним ще з давніх років і залишається таким на сьогоднішній

день. Стан сучасного українського суспільства обуреним сучасними подіями, що відбуваються на території нашої країни, а тому активізувалася тема розвитку української держави та української нації, їх прав і свобод, загальнолюдських цінностей. Пройшовши такий тяжкий і довгий шлях до незалежності України ми знову повертаємося у часи неспроможності влади та опозиції забезпечити основоположні права і свободи громадян, а також ростом корупції у всіх ланках суспільства.

В Україні останніх десять років спостерігається тенденція до використання прав людини, як інструменту у політичній боротьбі за владу. В якості доказу є приклад з виборчих прав громадян, коли в нашій державі під кожні вибори приймається новий закон, що вказує на відсутність в Україні оптимальної виборчої системи, яка б забезпечувала ефективну реалізацію, як активного, так і пасивного виборчого права. Такі дії з боку представників влади призводять до зниження довіри громадян до неї і, як наслідок, внутрішнє соціальне невдоволення та зневіра у можливості реалізації своїх прав у будь-якій сфері суспільного життя. А як наслідок, можливі прояви невдоволення і боротьби, як наприклад, відомий кожному правозахисний рух. М. Л. Кінг говорив: «не пасивне непротивлення злу, а активний ненасильницький спротив злу».

Підвалини правозахисного руху були закладені засновниками Української робітничо-селянської спілки ще у 1959 році, коли більшість членів організації виступили за засоби боротьби, які не передбачають насилля. Для реалізації своєї мети, не виключаючи вимушених ненасильницьких дій, члени таких організацій взяли за зброю «найгостріше слово політичних викривань, непримиренної правди, гнівного осуду і справедливого вимог». Згадаємо В. Чорновіла та його слова: «чому громадяни, які прагнуть справедливого вирішення наболілих питань, системно відносяться до рангу «державних злочинців?,тому що людей до інакомислення підштовхують національні і соціальні умови».

У сучасний період український правозахисний рух також набув вагомого значення і значної популярності серед громадськості. Його можна назвати політичним феноменом ненасильницької спрямованості. Українська правозахисна група за своїми принципами веде боротьбу з політикою офіційного і неофіційного великодержавного шовінізму в його найрізноманітніших проявах, захищає право нації на свій самобутній розвиток, без чого не можна вести успішну боротьбу за свободу, соціальну та особисту, так само група веде боротьбу проти будь-яких проявів національної ворожнечі в Україні. Сучасний правозахисний рух – це боротьба за такий спосіб життя, який передбачає розвиток за власними законами, прагнення все більшої демократії і свободи, де б людина була творцем свого життя, а не додатком державної машинерії, де б суспільство диктувало свою волю державі, а не навпаки.

Ідеї наших дідів і прадідів повертаються до нас, сучасників, тільки дещо у нових формах. Сьогодні український народ стоїть проти авторита-

ризму, корупції, бідності людей, гнітючої соціальної нерівності і внутрішньої роз'єднаності. Принципи, що об'єднали учасників правозахисного ненасильницького руху в Україні були і залишилися: примат свободи та взаємодопомога в суспільстві, спроможність до самоорганізації у вирішенні соціально-політичних питань, особиста посвята і жертвність, особливо політиків, заради суспільного блага, тощо.

Принциповим для ненасильницького руху є поважання права, законослухняність. Мета ненасильницьких дій, взагалі, створити таку кризу і таку важливу за наслідками напруженість, щоб суспільство, яке вперто відмовляється йти назустріч, було змушене глянути фактам в обличчя. Ці дії спрямовані на таку драматизацію проблеми, щоб її не можна було більше ігнорувати.

У нашій державі за багато років утворився досить таки міцний, якщо враховувати стартову позицію, правозахисний рух. В Україні існує більше сотні правозахисних організацій, а їх успіхи вражають. На їхньому рахунку сотні виграних справ у судах, успішне лобювання змін у законодавстві, незалежні коментарі офіційних звітів держави до ООН, переклад українською мовою та розповсюдження низки міжнародних документів із прав людини і багато інших успішних акцій.

Безумовно, громадянське суспільство в Україні ще слабке і потребує розвитку і допомоги з боку світових інституцій, але воно живе і діє. Все дедалі більше громадян починають відстоювати свої інтереси об'єднуючись в організації і профспілки. Причому, найголовніший фактор, що такі профспілки і правозахисні групи з'являються у маленьких містечках, а не тільки у великих центрах України.

Водночас, правозахисникам часто не вистачає фахових знань, коштів на кваліфіковану юридичну допомогу, часто навіть сил і часу, щоб задовольнити потребу громадян, але було б бажання, а справа дедалі більше привертає і молодь, і літніх громадян.

Проаналізувавши це питання, можна дійти таких висновків, що проблема практичної реалізації основних прав і свобод людини викликали до життя розвиток правозахисного руху. Правозахисний рух та організації виникали і виникають в основному, як реакція на порушення прав людини, а також із метою контролю за ходом виконання урядами власної країни, як положень Конституції, так і підписаних ними міжнародних документів у цій сфері.

Література:

1. Бажан О. Г. Провісник духовної свободи О. Г. Бажан // Наукові записки. – 2008. – Т. 28. Історичні науки – С. 45-49.
2. Сняжков Л. К., Нікітін В. П., Кравченко В. І. Політологія : Конспект лекцій, 2014.
3. Український правозахисний рух. Документи й матеріали Київської української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських Угод. Упорядкував О. Зінкевич. – Торонто – Балтіслор: «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1978. – 478 с.